

ЗАЦВЕРДЖАНА

Рашэнне
Дзяржынскага раённага
выканаўчага камітэта

28 НОЯ 2022 2654

С Т А Т У Т

Дзяржаўнай установы адукацыі
«Петкавіцкая сярэдняя школа»

(Петкавіцкая сярэдняя школа)

У С Т А В

Государственного учреждения образования
«Петковичская средняя школа»

(Петковичская средняя школа)

Дзяржынск, 2022 г.

ГЛАВА 1 АГУЛЬНЫЯ ПАЛАЖЭННІ

1. Сапраўдны статут (далей – Статут) з’яўляецца Статутам Дзяржаўнай установы адукацыі «Петкавіцкая сярэдняя школа» (далей – Установа).

2. Першапачатковая назва Установы – «Петкавіцкая сярэдняя школа».

Рашэннем № 549 Дзяржынскага раённага выканаўчага камітэта ад 11 мая 2005 г. Установа перайменавана ў дзяржаўную ўстанову адукацыі «Петкавіцкая сярэдняя агульнаадукацыйная школа Дзяржынскага раёна».

Рашэннем Дзяржынскага раённага выканаўчага камітэта ад 20 верасня 2011 г. №2126 дзяржаўная ўстанова адукацыі «Петкавіцкая сярэдняя агульнаадукацыйная школа Дзяржынскага раёна» перайменавана ў дзяржаўную ўстанову адукацыі «Петкавіцкая сярэдняя школа Дзяржынскага раёна».

Рашэннем Дзяржынскага раённага выканаўчага камітэта ад 17 лістапада 2014 г. № 2945 «Аб рэарганізацыі дзяржаўных устаноў адукацыі «Петкавіцкая сярэдняя школа Дзяржынскага раёна» і «Петкавіцкі яслі-сад» дзяржаўная ўстанова адукацыі «Петкавіцкая сярэдняя школа Дзяржынскага раёна» рэарганізавана ў дзяржаўную ўстанову адукацыі «Петкавіцкі вучэбна-педагагічны комплекс яслі-сад – сярэдняя школа».

Рашэннем Дзяржынскага раённага выканаўчага камітэта дзяржаўная ўстанова адукацыі «Петкавіцкі вучэбна-педагагічны комплекс яслі-сад – сярэдняя школа» перайменавана ў Дзяржаўную ўстанову адукацыі «Петкавіцкая сярэдняя школа».

3. Поўнае найменне Установы:

на рускай мове: Государственное учреждение образования «Петковичская средняя школа»;

на беларускай мове: Дзяржаўная ўстанова адукацыі «Петкавіцкая сярэдняя школа».

Скарочанае найменне Установы:

на рускай мове: Петковичская средняя школа;

на беларускай мове: Петкавіцкая сярэдняя школа.

4. Месцазнаходжанне Установы: вул.Школьная, 2, аг.Петкавічы, Дзяржынскі раён, Мінская вобласць, Рэспубліка Беларусь, 222728 (будынак сярэдняй школы);

вул.Юбілейная, 18 А, аг.Петкавічы, Дзяржынскі раён, Мінская вобласць, Рэспубліка Беларусь, 222728 (будынак ясляў-сада).

5. Заснавальнікам Установы з'яўляецца Дзяржынскі раённы выканаўчы камітэт (у далейшым – Заснавальнік). Месцазнаходжанне Заснавальніка: плошча Дзяржынскага, дом 1, горад Дзяржынск, Мінская вобласць, Рэспубліка Беларусь, 222712.

6. Органам дзяржаўнага кіравання, упаўнаважаным уласнікам кіраваць маёмасцю Установы, з'яўляецца ўпраўленне па адукацыі, спорце і турызме Дзяржынскага раённага выканаўчага камітэта (далей – Упраўленне).

7. Паўнамоцтвы ўласніка ў адносінах да дзяржаўнай маёмасці Установы ажыццяўляе Заснавальнік. Установа з'яўляецца некамерцыйнай арганізацыяй, уваходзіць у сістэму адукацыі Рэспублікі Беларусь. Фінансуецца Установа са сродкаў бюджэту Дзяржынскага раёна.

8. Тып Установы – установа агульнай сярэдняй адукацыі.

Від Установы – сярэдня школа.

9. Установа функцыянуе ў складзе I-XI класаў, груп для выхаванцаў дашкольнага ўзросту, рэалізуе адукацыйную праграму пачатковай адукацыі, адукацыйную праграму базавай адукацыі, адукацыйную праграму сярэдняй адукацыі і можа забяспечваць вывучэнне асобных вучэбных прадметаў, модуляў на павышаным узроўні пры рэалізацыі адукацыйнай праграмы базавай адукацыі, вывучэнне асобных навучальных прадметаў, модуляў на павышаным узроўні ў рамках арганізацыі профільнага навучання пры рэалізацыі адукацыйнай праграмы сярэдняй адукацыі; адукацыйную праграму дашкольнай адукацыі, адукацыйныя праграмы спецыяльнай адукацыі, адукацыйную праграму дадатковай адукацыі дзяцей і моладзі, адукацыйную праграму прафесійнай падрыхтоўкі рабочых (служачых), праграму выхавання дзяцей, якія маюць патрэбу ў аздараўленні, праграму выхавання і абароны правоў і законных інтарэсаў дзяцей, якія знаходзяцца ў сацыяльна небяспечным становішчы; можа арганізоўвацца вучэбна-трэніровачны працэс па відах спорту.

10. Установа ажыццяўляе сваю дзейнасць у адпаведнасці з Кодэксам Рэспублікі Беларусь аб адукацыі, Палажэннем аб установе агульнай сярэдняй адукацыі, Палажэннем аб установе дашкольнай адукацыі, дадзеным Статутам і іншымі актамі заканадаўства Рэспублікі Беларусь.

11. Установа мае пячатку з выявай Дзяржаўнага герба Рэспублікі Беларусь, штамп са сваім найменнем.

12. Установа мае права адкрываць ва ўстаноўленым заканадаўствам Рэспублікі Беларусь парадку бягучыя, разліковыя і іншыя рахункі ў банках Рэспублікі Беларусь.

13. Установа мае ў аператыўным кіраванні адасобленую маёмасць, нясе самастойна адказнасць па сваіх абавязках, можа ад свайго імя

набываць і ажыццяўляць маёмасныя і немаёмасныя правы, выконваць абавязкі, быць ісцом і адказчыкам у судзе.

14. Установа ва ўстаноўленым парадку вядзе справаводства на беларускай і (ці) рускай мовах, прадастаўляе звесткі, прадугледжаныя заканадаўствам, у налагавыя і іншыя органы дзяржаўнага кіравання ў адпаведнасці з іх кампетэнцыяй.

15. Установа не мае права выступаць гарантам ці паручыцелем трэціх асоб – юрыдычных асоб недзяржаўнай формы ўласнасці (у тым ліку долі (акцыі), ва ўстаўных фондах якіх знаходзяцца ў дзяржаўнай уласнасці) і фізічных асоб (у тым ліку індывідуальных прадпрымальнікаў) па выкананні гэтымі асобамі сваіх абавязацельстваў па вяртанні крэдытаў, прадастаўленых банкамі і нябанкаўскімі крэдытна-фінансавымі арганізацыямі.

16. Установа ў сваёй рабоце ўзаемадзейнічае з іншымі ўстановамі адукацыі, установамі дадатковай адукацыі, культуры, навукі, органамі аховы здароўя, унутраных спраў, па надзвычайных сітуацыях, службай занятасці насельніцтва і іншымі дзяржаўнымі і недзяржаўнымі арганізацыямі.

17. Ва Установе не дапускаецца стварэнне і дзейнасць палітычных партый, іншых грамадскіх аб'яднанняў, якія маюць палітычныя мэты, а таксама стварэнне і ананімная або іншая супярэчная заканадаўству дзейнасць рэлігійных арганізацый.

18. Установа ў пытаннях выхавання на падставе пісьмовых заяў навучэнцаў (законных прадстаўнікоў непаўналетніх навучэнцаў) у пазаўрочны час можа ўзаемадзейнічаць з зарэгістраванымі рэлігійнымі арганізацыямі з улікам іх уплыву на фарміраванне духоўных, культурных і дзяржаўных традыцый беларускага народа. Парадак, умовы, змест і формы такога ўзаемадзеяння вызначаюцца Урадам Рэспублікі Беларусь па ўзгадненні з Прэзідэнтам Рэспублікі Беларусь.

19. Установа можа быць абмежавана ў правах толькі ў выпадках і парадку, прадугледжаных заканадаўчымі актамі.

ГЛАВА 2

ПРАДМЕТ, МЭТЫ І ЗАДАЧЫ ДЗЕЙНАСЦІ ўСТАНОВЫ

20. Прадметам дзейнасці Установы з'яўляецца рэалізацыя адукацыйных праграм агульнай сярэдняй адукацыі, адукацыйнай праграмы дашкольнай адукацыі, адукацыйных праграм спецыяльнай адукацыі на ўзроўні агульнай сярэдняй адукацыі, адукацыйных праграм спецыяльнай адукацыі на ўзроўні агульнай сярэдняй адукацыі для асоб

з інтэлектуальнай недастатковасцю, адукацыйных праграм дадатковай адукацыі дзяцей і моладзі, праграмы выхавання і абароны

правоў і законных інтарэсаў дзяцей, якія знаходзяцца ў сацыяльна небяспечным становішчы, праграмы

21. Асноўнымі мэтамі дзейнасці Установы з'яўляюцца:

рознабаковае развіццё асобы дзіцяці ранняга і дашкольнага ўзросту ў адпаведнасці з яго ўзроставымі і індывідуальнымі магчымасцямі, здольнасцямі і патрэбнасцямі, фарміраванне ў яго маральных норм, кампетэнцый, неабходных для набывання сацыяльнага вопыту, падрыхтоўкі да прадаўжэння адукацыі, аздараўленне дзіцяці;

духоўна-маральнае і фізічнае развіццё асобы вучня, яго індывідуальных здольнасцей; авалоданне навучэнцам асновамі навук, дзяржаўнымі мовамі Рэспублікі Беларусь, навыкамі разумовай і фізічнай працы, самастойнай вучэбнай дзейнасці, неабходнымі для падрыхтоўкі да жыцця ў грамадстве, самастойнага жыццёвага выбару; развіццё цікавасці да пазнання і творчых здольнасцей, здольнасці да сацыяльнага самавызначэння; фарміраванне маральных перакананняў, культуры паводзін і зносін, эстэтычнага густу, бяспечнага і здаровага ладу жыцця, кампетэнцый, накіраваных на падрыхтоўку да прадаўжэння адукацыі і пачатку працоўнай дзейнасці.

22. Асноўнымі задачамі дзейнасці Установы у адпаведнасці з Палажэннем аб установе дашкольнай адукацыі, Палажэннем аб установе агульнай сярэдняй адукацыі з'яўляюцца:

ахова жыцця і ўмацаванне фізічнага і псіхічнага здароўя навучэнцаў; забеспячэнне рознабаковага развіцця асобы навучэнца ў адпаведнасці з яго ўзроставымі і індывідуальнымі магчымасцямі, здольнасцямі і патрэбамі;

фарміраванне ў навучэнцаў маральных норм, кампетэнцый, неабходных для набывання сацыяльнага вопыту;

падрыхтоўка да працягу адукацыі;

аздараўленне;

павышэнне якасці адукацыі;

стварэнне ўмоў для рэалізацыі задач выхавання;

павышэнне ўзроўню прафесійнай кампетэнцыі педагогаў;

паляпшэнне матэрыяльна-тэхнічнай і вучэбна-метадычнай базы ў адпаведнасці з устаноўленымі санітарнымі нормамаі і правіламі.

23. Установа ажыццяўляе адукацыйную дзейнасць з моманту атрымання спецыяльнага дазволу (ліцэнзіі) на ажыццяўленне адукацыйнай дзейнасці.

Установа ў адпаведнасці з заканадаўствам Рэспублікі Беларусь ажыццяўляе наступныя функцыі:

ажыццяўляе адукацыйную дзейнасць з моманту атрымання спецыяльнага дазволу (ліцэнзіі) на ажыццяўленне адукацыйнай дзейнасці;

стварае структурныя падраздзяленні і (або) адасобленыя структурныя падраздзяленні;

распараджаецца маёмасцю, замацаванай за ёй на праве аператыўнага кіравання, у парадку, устаноўленым заканадаўствам;

ажыццяўляе дзейнасць, якая прыносіць даходы, адпавядае прадмету, мэтам дзейнасці і задачам Установы і неабходнымі для выканання яго функцыямі;

распараджаецца сродкамі, атрыманымі ад дзейнасці, якая прыносіць даходы, а таксама набытай за кошт такіх сродкаў маёмасцю ў адпаведнасці з заканадаўствам;

забяспечвае ва ўстаноўленым парадку прыём навучэнцаў ва Установу;

ажыццяўляе ў межах сваёй кампетэнцыі адміністрацыйныя працэдуры;

разглядае ў межах сваёй кампетэнцыі і ў парадку, устаноўленым заканадаўствам, звароты грамадзян, у тым ліку індывідуальных прадпрымальнікаў, а таксама юрыдычных асоб.

24. Ва Установе ажыццяўляецца навучанне і выхаванне на ўзроўнях дашкольнай і агульнай сярэдняй адукацыі.

Установа рэалізоўвае адукацыйную праграму дашкольнай адукацыі, пачатковай адукацыі, базавай адукацыі, сярэдняй адукацыі, адукацыйныя праграмы спецыяльнай адукацыі, адукацыйныя праграмы дадатковай адукацыі дзяцей і моладзі, праграму выхавання дзяцей, якім неабходна аздараўленне, можа забяспечваць вывучэнне асобных вучэбных прадметаў на павышаным узроўні пры рэалізацыі адукацыйнай праграмы базавай адукацыі.

Адукацыйны працэс пры рэалізацыі адукацыйнай праграмы дашкольнай адукацыі ажыццяўляецца ў групах, у тым ліку групах інтэграванага навучання і выхавання пры арганізацыі інтэграванага навучання і выхавання, або індывідуальна.

Тэрмін атрымання дашкольнай адукацыі вызначаецца законнымі прадстаўнікамі выхаванцаў. Пры гэтым тэрмін асваення зместу адукацыйнай праграмы дашкольнай адукацыі складае да пяці гадоў дзесяці месяцаў і можа быць павялічаны на адзін год па жаданню законных прадстаўнікоў выхаванцаў.

Тэрмін атрымання спецыяльнай адукацыі на ўзроўні дашкольнай адукацыі можа быць павялічаны на тэрмін ад аднаго да двух гадоў на падставе заключэння дзяржаўнага цэнтра карэкцыйна-развіваючага навучання і рэабілітацыі.

25. Ва Установе ажыццяўляецца навучанне і выхаванне на I, II і III ступенях агульнай сярэдняй адукацыі.

I ступень – пачатковая адукацыя (I – IV класы);

II ступень – базавая адукацыя (V – IX класы);

III ступень – сярэдняя адукацыя (X – XI класы).

I і II ступені агульнай сярэдняй адукацыі складаюць агульную базавую адукацыю;

I, II і III ступені агульнай сярэдняй адукацыі складаюць агульную сярэдняю адукацыю.

На I ступені агульнай сярэдняй адукацыі рэалізуецца адукацыйная праграма пачатковай адукацыі, засваенне зместу якой з'яўляецца абавязковым. Пачатковая адукацыя дае права на працяг адукацыі на II ступені агульнай сярэдняй адукацыі.

Ва Установе можа ажыццяўляцца падрыхтоўка дзяцей да навучання на I ступені агульнай сярэдняй адукацыі.

На II ступені агульнай сярэдняй адукацыі рэалізуецца адукацыйная праграма базавай адукацыі, асваенне зместу якой з'яўляецца абавязковым. Агульная базавая адукацыя дае права на працяг адукацыі на III ступені агульнай сярэдняй адукацыі, а таксама на ўзроўнях прафесійна-тэхнічнай і сярэдняй спецыяльнай адукацыі.

Асобы, якія атрымалі агульную базавую адукацыю і не дасягнулі ўзросту васьмнаццаці гадоў, маюць права на прадаўжэнне адукацыі на ўзроўні прафесійна-тэхнічнай адукацыі па адукацыйных праграмах у адпаведнасці з Кодэксам Рэспублікі Беларусь аб адукацыі.

На III ступені агульнай сярэдняй адукацыі рэалізуецца адукацыйная праграма сярэдняй адукацыі, асваенне зместу якой з'яўляецца абавязковым. Агульная сярэдняя адукацыя дае права на працяг адукацыі на ўзроўнях прафесійна-тэхнічнай, сярэдняй спецыяльнай, вышэйшай адукацыі.

Патрабаванне абавязковасці агульнай сярэдняй адукацыі захоўваецца да дасягнення асобай узросту васьмнаццаці гадоў, а таксама для асоб, якія дасягнулі такога ўзросту і асвойваюць змест адукацыйнай праграмы сярэдняй адукацыі. Пры гэтым патрабаванне абавязковасці агульнай сярэдняй адукацыі не распаўсюджваецца на асоб, якія асвойваюць змест адукацыйнай праграмы спецыяльнай адукацыі на ўзроўні агульнай сярэдняй адукацыі для асоб з інтэлектуальнай недастатковасцю.

26. Тэрміны навучання і выхавання на ступенях агульнай сярэдняй адукацыі ў адпаведнасці з артыкулам 147 Кодэкса складаюць на: I ступені пры рэалізацыі адукацыйнай праграмы пачатковай адукацыі чатыры гады; II ступені пры рэалізацыі адукацыйнай праграмы базавай адукацыі пяць гадоў; III ступені пры рэалізацыі адукацыйнай праграмы сярэдняй адукацыі два гады.

27. Тэрмін атрымання дадатковай адукацыі дзяцей і моладзі вызначаецца вучэбна-праграмнай дакументацыяй адукацыйнай праграмы

дадатковай адукацыі дзяцей і моладзі.

28. Навучанне ва Установе арганізавана ў вочнай форме атрымання адукацыі.

29. Установа мае права на распрацоўку і правядзенне ва ўстаноўленым парадку эксперыментальнай і інавацыйнай дзейнасці па прымяненні новага зместу навучання і выхавання, новых педагагічных сістэм, якія фарміруюцца на прынцыпах бесперапыннасці з іншымі відамі адукацыі.

30. Для дасягнення мэтай дзейнасці Установы і рашэнні ўскладзеных на яе задач Установа абавязана забяспечваць:

якасць адукацыі;

распрацоўку і зацвярджэнне ва ўстаноўленым парадку структурных элементаў, навукова-метадычнага забеспячэння адпаведнай адукацыі, яго ўдасканаленне;

падбор, прыём на працу і расстаноўку кадраў, павышэнне іх кваліфікацыі;

матэрыяльна-тэхнічнае забеспячэнне адукацыйнага працэсу ў адпаведнасці з устаноўленымі санітарнымі нормамаі, правіламі і гігіенічнымі нарматывамаі;

стварэнне бяспечных умоў пры арганізацыі адукацыйнага працэсу;

распрацоўку і прыняцце правілаў унутранага распарадку для навучэнцаў, правілаў унутранага працоўнага распарадку Установы;

маральнае і матэрыяльнае стымуляванне навучэнцаў, педагагічных і іншых работнікаў;

меры сацыяльнай абароны вучняў;

стварэнне бяспечных умоў для арганізацыі харчавання і медыцынскай дапамогі.

31. У адпаведнасці з пэўнымі мэтамаі і задачкамаі Установа ажыццяўляе віды дзейнасці згодна з агульнадзяржаўным класіфікатарам Рэспублікі Беларусь АКРБ 005-2011 «Віды эканамічнай дзейнасці», зацверджаным пастановай Дзяржаўнага камітэта па стандартызацыі Рэспублікі Беларусь 5 снежня 2011 г. № 85.

Установа рэалізуе наступныя віды дзейнасці: 85310 – агульная сярэдняя адукацыя; 85100 – дашкольная адукацыя; 88910 – дзённы догляд дзяцей; 85600 – дапаможныя адукацыйныя паслугі; 85200 – пачатковая адукацыя; 85590 – іншыя віды адукацыі, не ўключаныя ў іншыя групы; 91020 – дзейнасць музеяў; 91011 – дзейнасць бібліятэк; 94990 – дзейнасць іншых арганізацый, заснаваных на членстве, не ўключаных у іншыя групы; 85510 – адукацыя ў галіне спорту і адпачынку.

Віды дзейнасці, якія падлягаюць ліцэнзаванню, ажыццяўляюцца Установай пасля атрымання адпаведнага дазволу (ліцэнзіі), ва ўстаноўленым заканадаўствам парадку.

32. У адпаведнасці з Пералікам відаў дзейнасці, на ажыццяўленне якіх патрабуюцца спецыяльныя дазволы (ліцэнзіі), якія выдаюцца ўпаўнаважанымі дзяржаўнымі органамі і дзяржаўнымі арганізацыямі, зацверджаным Указам Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь 1 верасня 2010 г. № 450 «Аб ліцэнзаванні асобных відаў дзейнасці», Установа ажыццяўляе наступныя ліцэнзуемыя віды дзейнасці:

адукацыйная дзейнасць.

33. Права ажыццяўляць дзейнасць, на якую неабходна атрыманне ліцэнзіі, узнікае з моманту атрымання ліцэнзіі ва ўказаны ў ёй тэрмін і спыняецца па заканчэнні тэрміну яе дзеяння, калі іншае не ўстаноўлена.

ГЛАВА 3 МОВЫ НАВУЧАННЯ І ВЫХАВАННЯ

34. У адпаведнасці з асноўнымі напрамкамі дзяржаўнай палітыкі ў сферы адукацыі ва Установе забяспечваецца роўнасць беларускай і рускай моў.

35. Вывучэнне рускай, беларускай і адной з замежных моў ва Установе, за выключэннем асобных катэгорый асоб з асаблівасцямі псіхафізічнага развіцця, з'яўляецца абавязковым.

Катэгорыі асоб з асаблівасцямі псіхафізічнага развіцця і парадак вывучэння імі моў вызначаюцца Міністэрствам адукацыі Рэспублікі Беларусь.

Парадак вывучэння беларускай і рускай моў замежнымі грамадзянамі і асобамі без грамадзянства, якія часова знаходзяцца або часова пражываюць у Рэспубліцы Беларусь, вызначаецца Міністэрствам адукацыі Рэспублікі Беларусь.

36. Навучанне ва Установе ажыццяўляецца на беларускай мове. Навучанне на пункце карэкцыйна-педагагічнай дапамогі ажыццяўляецца на беларускай і рускай мовах.

Выхаванне ва Установе ажыццяўляецца на беларускай і рускай мовах.

37. Абавязковай для вывучэння замежнай мовай з'яўляецца англійская мова.

Ва Установе забяспечваецца працяг вывучэння вучнямі IV-XI класаў раней вывучаемай замежнай мовы, якая не вывучаецца ў дадзенай Установе, у парадку, вызначаным Палажэннем аб установе агульнай сярэдняй адукацыі.

38. У адпаведнасці з пажаданнямі выхаванцаў, навучэнцаў і іх законных прадстаўнікоў па рашэнню мясцовых выканаўчых і распарадчых органаў, узгодненаму з Міністэрствам адукацыі, ва Установе могуць стварацца дашкольныя групы, у якіх

выхаванцы вывучаюць мову нацыянальнай меншасці, і класы, у якіх навучэнцы вывучаюць мову і літаратуру нацыянальнай меншасці.

ГЛАВА 4 КРЫНІЦЫ І ПАРАДАК ФАРМІРАВАННЯ МАЁМАСЦІ ЎСТАНОВЫ

39. Маёмасць Установы фарміруецца за кошт наступных крыніц:
сродкі, якія прадастаўляюцца Заснавальнікам у парадку фінансавання дзейнасці Установы;

сродкі, атрыманыя ад дзейнасці, якая прыносіць даходы;
бязвыплатная (спонсарская) дапамога;
за межня бязвыплатная дапамога;

добраахвотныя пералічэнні (узносы) фізічных асоб;
іншыя крыніцы, не забароненыя заканадаўствам.

40. Маёмасць, якая перададзена Установе, знаходзіцца ў камунальнай уласнасці Дзяржынскага раёна і замацавана за ёй на праве аператыўнага кіравання.

41. Маёмасць Установы складаюць асноўныя фонды, абаротныя сродкі, а таксама іншыя матэрыяльныя каштоўнасці, кошт якіх адлюстроўваецца ў самастойным балансе.

42. Установа ў адносінах да замацаванай маёмасці ажыццяўляе права валодання, карыстання і распараджэння ў межах і на ўмовах, устаноўленых уласнікам або ўпаўнаважаным органам, у адпаведнасці з мэтай сваёй дзейнасці, заданнямі ўласніка і прызначэннем маёмасці.

43. Установа не мае права без згоды Заснавальніка адчузаць, здаваць у арэнду, заклад ці іншым спосабам распараджацца замацаванай за ім маёмасцю і маёмасцю набытай, калі іншае не ўстаноўлена заканадаўчымі актамі.

44. Матэрыяльна-тэхнічная база Установы фарміруецца Заснавальнікам па дзеючых нарматывах у адпаведнасці з усталяванымі патрабаваннямі. Матэрыяльна-тэхнічную базу Установы складаюць зямельныя ўчасткі, будынкi, збудаванні, абсталяванне, транспартныя сродкі і іншая маёмасць.

45. Установа, Упраўленне забяспечваюць абнаўленне і развіццё матэрыяльна-тэхнічнай базы Установы.

Развіццё матэрыяльна-тэхнічнай базы Установы ажыццяўляецца з улікам дзяржаўнай праграмы развіцця сістэмы адукацыі, іншых дзяржаўных праграм, рэгіянальных комплексаў мерапрыемстваў, якія забяспечваюць рэалізацыю дзяржаўных праграм, патрэбнасцей асобы, грамадства і дзяржавы у павышэнні якасці адукацыі.

46. Установа нясе адказнасць за захаванне і эфектыўнае выкарыстанне замацаванай за ёй маёмасці, арганізацыю эксплуатацыі

матэрыяльна-тэхнічнай базы ў адпаведнасці з нарматыўнымі патрабаваннямі.

47. Забараняюцца дзеянні (бяздзейнасць), якія прыводзяць да неабгрунтаванага скарачэння ці пагаршэння матэрыяльна-тэхнічнай базы.

48. Заснавальнік, Упраўленне мае права канфіскаваць лішнюю маёмасць, якая не выкарыстоўваецца, альбо маёмасць, якая выкарыстоўваецца не па прызначэнні, і распарадзіцца ім па сваім меркаванні ў рамках дзеючага заканадаўства.

49. Кіраўнік Установы па ўзгадненні з Упраўленнем мае права арандаваць маёмасць іншых арганізацый для рэалізацыі мэтай Установы.

50. Сродкі, атрыманыя Установай ад дзейнасці, якая прыносіць даходы, і набытая за кошт іх маёмасць паступаюць у яе самастойнае распараджэнне і расходуюцца ў адпаведнасці з заканадаўствам.

51. Выдаткі Установы па ажыццяўленні дзейнасці, якая прыносіць даходы, фінансуюцца за кошт пазабюджэтных сродкаў у парадку, прадугледжаным заканадаўствам.

52. Пазабюджэтныя сродкі ў частцы сум перавышэння даходаў над выдаткамі, якія застаюцца ў распараджэнні Установы, выкарыстоўваюцца для:

развіцця матэрыяльна-тэхнічнай базы;

ажыццяўлення інавацыйнай дзейнасці;

ажыццяўлення дадатковых выплат стымулюючага характару, аказання матэрыяльнай дапамогі работнікам Установы, вучням пры ўмове адсутнасці пратэрмінаванай крэдыторскай запазычанасці Установы (без уліку бюджэтных абавязацельстваў, зарэгістраваных ва ўстаноўленым парадку тэрытарыяльнымі органамі дзяржаўнага казначэйства) па плацяхах у бюджэт, дзяржаўныя пазабюджэтныя фонды, аплаце за тавары (работы, паслугі);

іншых мэт у адпаведнасці з заканадаўствам.

Сума перавышэння даходаў над выдаткамі, якая застаецца ў распараджэнні Установы, – розніца паміж даходамі ад дзейнасці, якая прыносіць даходы, па кожнай крыніцы даходаў, паменшанымі на сумы падаткаў, збораў (пошлін) і іншых абавязковых плацяхоў, выплачаных у рэспубліканскі і мясцовыя бюджэты, дзяржаўныя пазабюджэтныя фонды, і фактычнымі выдаткамі па кожнай крыніцы даходаў у межах каштарысу.

53. Падставай для ажыццяўлення расходаў пазабюджэтных сродкаў з'яўляюцца каштарысы, што складаюцца ў парадку, устаноўленым заканадаўствам.

54. Не выкарыстаныя ў справядачным фінансавым годзе пазабюджэтныя сродкі не падлягаюць пералічэнню ў бюджэт

і выкарыстоўваюцца ў чарговым фінансавым годзе ў парадку, устаноўленым заканадаўствам.

55. Бязвыплатная (спонсарская) дапамога, прадастаўленая Установе, у тым ліку і грашовыя сродкі, выкарыстоўваецца ў мэтах:

стварэння і ўмацавання матэрыяльна-тэхнічнай базы;

выпуску вучэбных выданняў і сродкаў навучання, арганізацыі харчавання вучняў установы.

Канкрэтная мэта выкарыстання бязвыплатнай (спонсарскай) дапамогі вызначаецца дагаворам на аказанне бязвыплатнай (спонсарскай) дапамогі.

Грашовыя сродкі, атрыманыя установай у якасці бязвыплатнай (спонсарскай) дапамогі ад юрыдычных, фізічных асоб або індывідуальных прадпрыемстваў, выдаткоўваюцца выключна на набыццё відаў тавараў (работ, паслуг), прадугледжаных дагаворам на аказанне бязвыплатнай (спонсарскай) дапамогі.

56. Замежная бязвыплатная дапамога, атрыманая Установай, падлягае рэгістрацыі ў Дэпартаменце па гуманітарнай дзейнасці Кіраўніцтва справамі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь (далей – Дэпартамент па гуманітарнай дзейнасці) ва ўстаноўленым парадку. Выключэнне складаюць выпадкі, прадугледжаныя заканадаўствам.

Замежная бязвыплатная дапамога, прадастаўленая Установе, у тым ліку грашовыя сродкі, выкарыстоўваецца ў мэтах:

правядзення навучання;

умацавання матэрыяльна-тэхнічнай базы Установы, будаўніцтва, рамонт (рэканструкцыі) аб'ектаў сацыяльнага прызначэння;

развіцця фізічнай культуры і спорту, дзіцяча-юнацкага спорту, у тым ліку правядзення фізкультурна-аздараўленчай і спартыўна-масавай работы.

Замежная бязвыплатная дапамога, прадастаўленая Установе, у тым ліку грашовыя сродкі, выкарыстоўваецца ў мэтах, вызначаных дагаворам, лістом дарэння ці іншым дакументам, які вызначае ўмовы аказання замежнай бязвыплатнай дапамогі.

На падставе названых дакументаў Установа складае і ўзгадняе ва ўстаноўленым парадку з Дэпартаментам па гуманітарнай дзейнасці план мэтавага выкарыстання (размеркавання) замежнай бязвыплатнай дапамогі, у якім адлюстроўваюцца мэты выкарыстання дапамогі, пералік арганізацый і (або) фізічных асоб (іх катэгорый), якія ажыццяўляюць рэалізацыю гэтых мэтаў.

Установа мае права звярнуцца ў Дэпартамент па гуманітарнай дзейнасці па ўзгадненне новай мэты выкарыстання замежнай бязвыплатнай дапамогі ў выпадках і парадку, прадугледжаных

заканадаўствам.

57. Грашовыя сродкі, якія паступілі на бягучы (разліковы) рахунак Установы ў якасці добраахвотных пералічэнняў фізічных, юрыдычных асоб, накіраваныя ў распараджэнне папячыцельскага савета, выкарыстоўваюцца ў мэтах, якія вызначаюцца рашэннем папячыцельскага савета, узгодненым з кіраўніком Установы, у тым ліку на:

умацаванне матэрыяльна-тэхнічнай базы;
 правядзенне спартыўна-масавых, фізкультурна-аздараўленчых, сацыяльна-культурных, адукацыйных мерапрыемстваў;
 іншыя мэты, не забароненыя заканадаўствам.

ГЛАВА 5 ФІНАНСАВАННЕ, УЛІК І СПРАВАЗДАЧНАСЦЬ

58. Фінансаванне Установы арганізуецца па падставе Кодэкса.

Фінансаванне Установы ажыццяўляецца за кошт сродкаў рэспубліканскага і (або) мясцовых бюджэтаў, сродкаў Заснавальніка, сродкаў, атрыманых ад дзейнасці, якая прыносіць даходы, бязвыплатнай (спонсарскай) дапамогі юрыдычных асоб, індывідуальных прадпрыемстваў і іншых крыніц, не забароненых актамі заканадаўства.

59. Фінансаванне Установы ажыццяўляецца з улікам дзяржаўнай праграмы развіцця сістэмы адукацыі, іншых дзяржаўных праграм, рэгіянальных комплексаў мерапрыемстваў, якія забяспечваюць рэалізацыю дзяржаўных праграм, дзяржаўных мінімальных сацыяльных стандартаў у галіне адукацыі, нарматываў выдаткаў на аднаго навучэнца.

60. Установы мае права ажыццяўляць дзейнасць, якая прыносіць даходы, у адпаведнасці з Кодэксам, іншымі актамі заканадаўства.

61. Ажыццяўленне Установай дзейнасці, якая прыносіць даходы, не цягне зніжэння іх фінансавання за кошт сродкаў рэспубліканскага і (або) мясцовых бюджэтаў.

62. Сродкі, атрыманыя Установай ад дзейнасці, якая прыносіць даходы, паступаюць у яе самастойнае распараджэнне і выдаткоўваюцца ў адпаведнасці з актамі заканадаўства і яе статутамі, калі іншае не ўстаноўлена Прэзідэнтам Рэспублікі Беларусь.

63. Рэалізацыя дзейнасці, якая ажыццяўляецца ў рамках адукацыйнай праграмы, якая фінансуецца за кошт сродкаў рэспубліканскага і (або) мясцовых бюджэтаў, не можа замяняцца поўнасю або часткова платнай паслугай, акрамя выпадкаў, устаноўленых Кодэксам.

ГЛАВА 6

ПАРАДАК КІРАВАННЯ ДЗЕЙНАСЦЮ ЎСТАНОВЫ. СТРУКТУРА І ПАРАДАК ФАРМІРАВАННЯ ОРГАНАЎ КІРАВАННЯ І САМАКІРАВАННЯ

64. Кіраванне дзейнасцю Установы ажыццяўляецца ў адпаведнасці з Кодэксам, іншымі актамі заканадаўства Рэспублікі Беларусь, дадзеным Статутам і грунтуецца на спалучэнні прынцыпаў адзінаначалля і самакіравання.

65. Непасрэднае кіраўніцтва Установай ажыццяўляе кіраўнік, які прызначаецца на пасаду і вызваляецца ад пасады у парадку, устаноўленым Кодэксам і іншымі заканадаўчымі актамі.

66. Кіраўнік Установы ў дзейнасці па кіраванні Установай ўзаемадзейнічае з органамі самакіравання Установы.

67. Асноўным органам самакіравання ва Установе з'яўляецца педагогічны савет. Педагогічны савет узначальвае кіраўнік Установы.

68. У выпадках, прадугледжаных Кодэксам, ва Установе таксама могуць стварацца наступныя органы самакіравання: метадычны савет, папачыцельскі савет, бацькоўскі камітэт, вучнёўскі савет (орган вучнёўскага самакіравання).

69. Органы самакіравання ўстановы адукацыі ствараюцца і ажыццяўляюць сваю дзейнасць у адпаведнасці з актамі заканадаўства, дадзеным Статутам.

70. Кіраўнік Установы:

дзейнічае ад імя Установы без даверанасці і нясе адказнасць за вынікі сваёй дзейнасці;

выдае загады, заключае дагаворы, выдае даверанасці, адкрывае рахункі ў банках у межах сваіх паўнамоцтваў;

ажыццяўляе прыём і звальненне работнікаў, зацвярджае іх службовыя (рабочыя) інструкцыі.

узначальвае Установу, кіруе яе работай, забяспечвае ўзаемадзеянне з зацікаўленымі;

нясе адказнасць за вынікі работы Установы ў адпаведнасці з заканадаўствам;

зацвярджае структуру і штатны расклад Установы згодна з тыпавымі штатамі і зацверджаным нарматывам колькасці работнікаў у межах сродкаў, якія вылучаюцца на аплату працы;

арганізуе работу Установы па разглядзе зваротаў грамадзян і юрыдычных асоб, вядзенні кнігі заўваг і прапаноў, ажыццяўленні адміністрацыйных працэдур. Пры неабходнасці ўносіць прапановы па зваротах на разгляд Заснавальніка;

ажыццяўляе асабісты прыём грамадзян і прадстаўнікоў юрыдычных

асоб;

ажыццяўляе іншыя паўнамоцтвы, прадугледжаныя заканадаўствам.

71. Педагагічны савет ажыццяўляе сваю дзейнасць у адпаведнасці з Кодэксам, Палажэннем аб педагагічным савеце ўстанова агульнай сярэдняй адукацыі, іншымі актамі заканадаўства Рэспублікі Беларусь.

72. Папячыцельскі савет ствараецца ў мэтах аказання садзейнічання ў забеспячэнні дзейнасці і развіцця Установы.

73. Рашэнне аб стварэнні папячыцельскага савета прымаецца ініцыятыўнай групай, у склад якой могуць уваходзіць законныя прадстаўнікі навучэнцаў, педагагічныя работнікі, прадстаўнікі грамадскіх аб'яднанняў і іншых арганізацый, іншыя асобы. Рашэнне ініцыятыўнай групы ўзгадняецца з дырэктарам.

74. Бацькоўскі камітэт ажыццяўляе сваю дзейнасць у адпаведнасці з Кодэксам Рэспублікі Беларусь аб адукацыі, Палажэннем аб бацькоўскім камітэце ўстанова агульнай сярэдняй адукацыі, іншымі актамі заканадаўства.

75. Бацькоўскі камітэт складаецца з законных прадстаўнікоў навучэнцаў. Структура і парадак фарміравання бацькоўскага камітэта вызначаецца ў адпаведнасці з Палажэннем аб бацькоўскім камітэце ўстанова агульнай сярэдняй адукацыі.

76. У мэтах забеспячэння правоў навучэнцаў у кіраванні Установай могуць стварацца і дзейнічаць органы вучнёўскага самакіравання.

Установа прызнае прадстаўнікоў органаў вучнёўскага самакіравання, прадастаўляе ім неабходную інфармацыю.

ГЛАВА 7

ПАРАДАК ФАРМІРАВАННЯ СТРУКТУРЫ І ШТАТНАГА РАСКЛАДУ ў СТАНОВЫ

77. Структура і штатны расклад Установы зацвярджаюцца дырэктарам па ўзгадненні з Упраўленнем і Заснавальнікам на падставе тыпавых штатаў і зацверджанымі нарматывамі колькасці работнікаў, у межах сродкаў, выдзеленых на аплату працы, калі іншае не прадугледжана заканадаўствам.

78. Да структурных падраздзяленняў Установы адносяцца: яслі-сад, вучэбна-доследны ўчастак, пункт карэкцыйна-педагагічнай дапамогі, сталовая.

Могуць стварацца іншыя структурныя падраздзяленні: бібліятэка, рэсурсны цэнтр, вучэбная майстэрня, лагер, бухгалтэрыя, сацыяльна-педагагічная служба, іншыя падраздзяленні.

Структурныя падраздзяленні ствараюцца і ажыццяўляюць сваю дзейнасць у адпаведнасці з заканадаўствам, дадзеным Статутам,

палажэннем.

Палажэнне аб адпаведным структурным падраздзяленні зацвярджаецца дырэктарам Установы, калі іншае не зацверджана іншымі заканадаўчымі актамі.

79. Прыём на работу ва Установу педагогічных і іншых работнікаў, за выключэннем намеснікаў дырэктара па вучэбна-выхаваўчай рабоце, асноўнай дзейнасці, ажыццяўляе дырэктар.

Дырэктар Установы ажыццяўляе прыём на работу педагогічных работнікаў па ўзгадненні з Упраўленнем.

Начальнік Упраўлення ажыццяўляе прыём на работу намеснікаў дырэктара па вучэбна-выхаваўчай рабоце, асноўнай дзейнасці.

80. На педагогічную работу прымаюцца асобы, якія маюць вышэйшую або сярэдняю спецыяльную адукацыю. Пры неабходнасці на педагогічную работу могуць быць прыняты асобы, якія маюць вышэйшую або сярэдняю спецыяльную непедагогічную адукацыю з умовай праходжання курсаў перападрыхтоўкі па вызначаным педагогічным профілі. Спецыяльнасць педагогічнага профілю і праходжанне перападрыхтоўкі павінна пацвярджацца адпаведнымі дакументамі.

81. Да іншых работнікаў Установы адносяцца асобы, якія ажыццяўляюць адміністрацыйна-гаспадарчыя, абслугоўваючыя і іншыя дапаможныя функцыі.

82. Працоўныя адносіны, правы і абавязкі педагогічных і іншых работнікаў Установы вызначаюцца і рэгулююцца Дэкрэтам Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь ад 15 снежня 2014 г. № 5 «Аб узмацненні патрабаванняў да кіруючых кадраў і работнікам арганізацый», Працоўным Кодэксам Рэспублікі Беларусь, калектыўным дагаворам, працоўным дагаворам (кантрактам), дадзеным Статутам, Правіламі ўнутранага працоўнага распарадку, службовымі (рабочымі) інструкцыямі работнікаў Установы, іншымі нарматыўнымі прававымі актамі.

Службовыя (рабочыя) інструкцыі работнікаў распрацоўваюцца і зацвярджаюцца дырэктарам Установы на аснове тыпавых кваліфікацыйных характарыстык і ўзгадняюцца з прафсаюзным камітэтам.

83. Асноўныя патрабаванні, што прад'яўляюцца да педагогічных работнікаў, вызначаюцца кваліфікацыйнымі характарыстыкамі, зацверджанымі ў парадку, устаноўленым заканадаўствам.

84. Педагогічную дзейнасць не могуць ажыццяўляць асобы:
пазбаўленыя права займацца педагогічнай дзейнасцю;
якія маюць судзімасць;
прызнаныя недзеяздольнымі або абмежавана дзеяздольнымі;
якія не маюць права займацца педагогічнай дзейнасцю ў выпадках, прадугледжаных заканадаўствам.

Пры ўзнікненні ў перыяд ажыццяўлення педагагічнай дзейнасці абставінаў, якія перашкаджаюць яе ажыццяўленню і абставінаў, якія прадугледжаны часткай першай гэтага пункта, ажыццяўленне педагагічнай дзейнасці спыняецца ў адпаведнасці з заканадаўствам.

85. Педагагічныя, іншыя работнікі Установы маюць права на абарону прафесійнай і асабістай годнасці.

86. Аплата працы работнікаў Установы ажыццяўляецца ў адпаведнасці з дзеючым заканадаўствам, дзеючымі ва Установе палажэннямі аб прэміраванні, надбаўках і даплатах.

87. Атэстацыя педагагічных работнікаў Установы ажыццяўляецца ў парадку, вызначаным Міністэрствам адукацыі Рэспублікі Беларусь.

ГЛАВА 8 КАМПЕТЭНЦЫЯ ЗАСНАВАЛЬНІКА УСТАНОВЫ

88. Да выключнай кампетэнцыі Заснавальніка ставіцца прыняцце рашэнняў па наступных пытаннях:

стварэнне Установы, зацвярджэнне яго Статута, унясенне змяненняў і (або) дапаўненняў;

рэарганізацыя і ліквідацыя Установы;

стварэнне і спыненне дзейнасці адасобленых падраздзяленняў;

дача згоды Установе на распараджэнне замацаваным за ёй маёмасцю і маёмасцю, набытай за кошт выдзеленых яму Заснавальнікам сродкаў;

прыняцце мер па пераводзе навучэнцаў у іншыя ўстановы адукацыі ў выпадку спынення дзейнасці Установы, ануляванне, спыненне дзеяння спецыяльнага дазволу (ліцэнзіі) на адукацыйную дзейнасць Установы (па яго адасобленых падраздзяленнях, у адносінах да адной або некалькіх работ і (або) паслуг, якія складаюць адукацыйную дзейнасць);

прыняцце рашэння аб змене віду Установы;

іншыя пытанні ў адпаведнасці з заканадаўствам Рэспублікі Беларусь і сапраўдным Статутам.

89. Да кампетэнцыі Упраўлення адносяцца:

прызначэнне (вызваленне) кіраўніка Установы, яго намеснікаў па асноўнай дзейнасці, вучэбна-выхаваўчай рабоце; заключэнне, змяненне і спыненне з імі працоўных дагавораў (кантрактаў), матэрыяльнае стымуляванне іх працы;

ажыццяўленне кантролю за забеспячэннем якасці адукацыі і дзейнасцю Установы, выкарыстаннем і захаванасцю яго маёмасці, выкананнем Установай заканадаўства Рэспублікі Беларусь у галіне адукацыі;

узгадненне прызначэння (вызвалення) педагагічных кадраў Установы;

арганізацыя павышэння кваліфікацыі і перападрыхтоўкі педагогічных кадраў Установы;

устанаўленне броні для прадастаўлення працоўных месцаў ва Установе ў адпаведнасці з рашэннямі Дзяржынскага раённага выканаўчага камітэта;

узгадненне плана работы Установы на навучальны год, вучэбных планаў Установы;

забеспячэнне Установы фінансавымі сродкамі ў межах выдзеленых фінансавых сродкаў раённым бюджэтам;

забеспячэнне Установы падручнікамі, вучэбна-плануючай і вучэбна-праграмнай дакументацыяй, вучэбна-метадычнай і мастацкай літаратурай, бланкамі дакументаў аб адукацыі;

адмена загадаў, рашэнняў Установы, якія супярэчаць дзеючаму заканадаўству;

прыняцце рашэння аб атрыманні навучэнцамі агульнай сярэдняй адукацыі на даму;

прыняцце рашэння аб вызваленні вучняў ад выпускных экзаменаў, узнагароджанні выпускнікоў сярэдняй школы залатым (сярэбраным) медалём;

фарміраванне, абнаўленне, развіццё матэрыяльна-тэхнічнай базы Установы;

правядзенне не радзей за 1 раз на 5 гадоў комплекснага вывучэння дзейнасці Установы па забеспячэнні якасці адукацыі, правядзенне вывучэння дзейнасці Установы па асобных пытаннях у адпаведнасці з гадавым планам работы Дзяржынскага раённага выканаўчага камітэта, Упраўлення;

ажыццяўленне іншых правоў і абавязкаў, прадугледжаных заканадаўствам Рэспублікі Беларусь, Палажэннем аб упраўленні па адукацыі, спорце і турызме Дзяржынскага раённага выканаўчага камітэта.

90. Упраўленне аказвае садзейнічанне Установе ў ажыццяўленні статутнай дзейнасці, выкананні работ на аб'ектах капітальнага будаўніцтва і рамонту Установы, захаванні правіл і нормаў аховы працы, пажарнай бяспекі, укараненні энергазберагальных тэхналогій, матэрыяльна-тэхнічным забеспячэнні, рамонце і эксплуатацыі аўтобуса для арганізацыі падвозу навучэнцаў, арганізацыі завозу прадуктаў для арганізацыі харчавання навучэнцаў; рамонце і эксплуатацыі камп'ютарнай тэхнікі; выкарыстанні магчымасцяў Дзяржынскай рэгіянальнай адукацыйнай сеткі.

91. Фінансава-гаспадарчая дзейнасць Установы ажыццяўляецца дзяржаўнай установай “Цэнтр па забеспячэнні дзейнасці бюджэтных арганізацый Дзяржынскага раёна” на дагаварнай аснове.

92. Упраўленне арганізуе ўзаемадзеянне Установы з арганізацыямі Дзяржынскага раённага выканаўчага камітэта, ажыццяўляе каардынацыю вытворчага, матэрыяльна-тэхнічнага і гаспадарчага забеспячэння Установы ў інтарэсах стварэння належных умоў для забеспячэння адукацыйнага працэсу ва Установе.

ГЛАВА 9 ПАРАДАК КАНТРОЛЮ ЗА ДЗЕЙНАСЦЮ ЎСТАНОВЫ

93. Кантроль за дзейнасцю Установы ажыццяўляе Упраўленне і іншыя ўпаўнаважаныя дзяржаўныя органы ў адпаведнасці з заканадаўствам Рэспублікі Беларусь.

Рэвізія (праверка) фінансава-гаспадарчай дзейнасці Установы праводзіцца дзяржаўнымі кантралюючымі органамі, упаўнаважанымі ў адпаведнасці з актамі заканадаўства Рэспублікі Беларусь ажыццяўляць рэвізіі (праверкі) фінансава-гаспадарчай дзейнасці юрыдычных асоб.

Дзяржаўныя органы, упаўнаважаныя ажыццяўляць кантроль за забеспячэннем якасці адукацыі, ажыццяўляюць дзейнасць па праверцы адпаведнасці адукацыі адукацыйнаму стандарту, вучэбна-праграмнай дакументацыі адукацыйных праграм, адукацыйнай дзейнасці патрабаванням.

94. Установа ажыццяўляе самакантроль за забеспячэннем якасці адукацыі (комплексны аналіз адукацыйнай дзейнасці, які ўключае самаправерку, самаацэнку адукацыйнай дзейнасці).

Парадак і перыядычнасць правядзення самакантролю за забеспячэннем якасці адукацыі вызначаецца дырэктарам Установы.

ГЛАВА 10 ПАРАДАК АРГАНІЗАЦЫІ АДУКАЦЫЙНАГА ПРАЦЭСА

95. Адукацыйны працэс арганізуецца на аснове:

- прынцыпаў дзяржаўнай палітыкі ў сферы адукацыі;
- адукацыйных стандартаў;
- дасягненняў у галіне навукі і тэхнікі, што рэалізуюцца ў галінах эканомікі і сацыяльнай сферы інавацыйных праектаў;
- педагагічна абгрунтаванага выбару формаў, метадаў і сродкаў навучання і выхавання;
- культурных традыцый і каштоўнасцяў беларускага народа, дасягненняў сусветнай культуры;
- сучасных адукацыйных і інфармацыйных тэхналогій.

96. Арганізацыя адукацыйнага працэсу ажыццяўляецца ў адпаведнасці з патрабаваннямі Кодэкса Рэспублікі Беларусь аб адукацыі,

Палажэннем аб установе агульнай сярэдняй адукацыі, вучэбна-праграмнай дакументацыі адукацыйных праграм агульнай сярэдняй адукацыі і іншых нарматыўных прававых актаў, якія рэгламентуюць дзейнасць устаноў агульнай сярэдняй адукацыі.

97. Асноўныя патрабаванні да арганізацыі адукацыйнага працэсу: забеспячэнне якасці адукацыі; кампетэнтнасны падыход; ахова здароўя вучняў; выкананне ўстаноўленай працягласці навучальнага года і канікул, тэрмінаў і форм атэстацыі; захаванне санітарных нормаў, правілаў і гігіенічных нарматываў; стварэнне бяспечных умоў пры арганізацыі адукацыйнага працэсу. Патрабаванні да мер бяспекі пры арганізацыі адукацыйнага працэсу ўстанаўліваюцца Міністэрствам адукацыі Рэспублікі Беларусь; стварэнне ўмоў для развіцця творчых здольнасцяў навучэнцаў, прыцягненне іх у розныя віды сацыяльна значымай дзейнасці; забеспячэнне сацыяльна-педагагічнай падтрымкі навучэнцаў і аказання ім псіхалагічнай дапамогі; педагагічная падтрымка дзіцячых і маладзёжных грамадскіх арганізацый; стварэнне спецыяльных умоў для атрымання адукацыі асобамі з асаблівасцямі псіхафізічнага развіцця.

98. Прыём ва Установу вызначаецца ў адпаведнасці з парадкам, вызначаным Палажэннем аб установе агульнай сярэдняй адукацыі, Палажэннем аб установе дашкольнай адукацыі.

99. Адукацыйны працэс пры рэалізацыі адукацыйнай праграмы дашкольнай адукацыі ажыццяўляецца ў групах, у тым ліку ў санаторных групах, у групах інтэграванага навучання і выхавання.

100. Арганізацыя адукацыйнага працэсу пры рэалізацыі адукацыйнай праграмы дашкольнай адукацыі ажыццяўляецца на працягу цэлага года з 1 верасня па 31 жніўня.

101. Адукацыйны працэс пры рэалізацыі адукацыйных праграм агульнай сярэдняй адукацыі ажыццяўляецца па класах, групах або індывідуальна. У клас аб'ядноўваюцца вучні, пераважна, аднаго ўзросту.

Адукацыйны працэс пры рэалізацыі адукацыйных праграм агульнай сярэдняй адукацыі можа ажыццяўляцца ў тым ліку ў класах інтэграванага навучання і выхавання, спецыялізаваных па спорце класах ці індывідуальна.

102. Адукацыйны працэс пры рэалізацыі адукацыйных праграм агульнай сярэдняй адукацыі арганізуецца па навучальных гадах. Навучальны год дзеліцца на чвэрці.

Працягласць навучальнага года, уключаючы канікулы,

устанаўліваюцца з 1 верасня па 31 жніўня. вучэбныя заняткі праводзяцца з 1 верасня па 31 мая ўключна, для вучняў IX класа з 1 верасня па 25 мая.

Для вучняў устанаўліваюцца канікулы на працягу навучальнага года і летнія канікулы.

На працягу навучальнага года ўстанаўліваюцца восеньскія, зімовыя і вясновыя канікулы агульнай працягласцю не менш за 30 каляндарных дзён, для навучэнцаў I і II класаў – не менш за 37 каляндарных дзён.

Працягласць летніх канікул павінна быць не меншай за 12 каляндарных тыдняў, а для вучняў IX класаў, якія працягваюць атрыманне адукацыі на III ступені агульнай сярэдняй адукацыі, – не менш за 10 каляндарных тыдняў

Пачатак і заканчэнне чвэрцяў, канікул штогод до пачатку навучальнага года вызначаюцца Міністэрствам адукацыі Рэспублікі Рэспублікі Беларусь.

103. Адукацыйны працэс пры навучанні і выхаванні на I, II і III ступенях агульнай сярэдняй адукацыі арганізуецца ў рэжыме шасцідзённага школьнага тыдня, у якую ўваходзяць пяцідзённы вучэбны тыдзень і шосты дзень тыдня для правядзення з навучэнцамі спартыўна-масавых, фізкультурна-аздараўленчых, іншых выхаваўчых мерапрыемстваў, арганізацыі працоўнага навучання

104. Асноўнай формай арганізацыі адукацыйнага працэсу пры рэалізацыі адукацыйных праграм агульнай сярэдняй адукацыі з'яўляюцца вучэбныя заняткі: урок, назіранне, экскурсія і іншыя заняткі. Дадаткова праводзяцца факультатыўныя, стымулюючыя, падтрымліваючыя заняткі, практыка, вучэбна-палявыя зборы, грамадска - карысная праца.

105. Вучэбныя заняткі пры рэалізацыі адукацыйных праграм агульнай сярэдняй адукацыі могуць праводзіцца па зменах у адпаведнасці з патрабаваннямі санітарных нормаў, правілаў і гігіенічных нарматываў.

106. Навучэнцы з улікам меркавання іх законных прадстаўнікоў, зыходзячы са схільнасцяў, жаданняў і стану здароўя могуць вывучаць асобныя вучэбныя прадметы на павышаным узроўні на факультатыўных занятках у межах колькасці вучэбных гадзін на правядзенне факультатыўных заняткаў, устаноўленай тыповым вучэбным планам установы агульнай сярэдняй адукацыі адпаведнага віду.

Факультатыўныя заняткі могуць быць прыродазнаўча-навуковай, матэматычнай, гуманітарнай, грамадазнаўчай, экалагічнай, ваенна-патрыятычнай, музычнай, харэаграфічнай, мастацкай, тэатральнай, спартыўнай і іншай накіраванасці. Факультатыўныя заняткі музычнай, харэаграфічнай і тэатральнай накіраванасці могуць праводзіцца сумесна

настаўнікамі, якія рэалізуюць змест адпаведнай вучэбнай праграмы факультатыўных заняткаў, і канцэртмайстрам (акампаніятарам).

Факультатыўныя заняткі, як правіла, праводзяцца да пачатку або пасля завяршэння вучэбных заняткаў. Факультатыўныя заняткі могуць праводзіцца ў шосты школьны дзень у адпаведнасці з дзеючым заканадаўствам.

107. На II і III ступенях агульнай сярэдняй адукацыі ва Установе могуць стварацца класы (групы) з вывучэннем асобных вучэбных прадметаў на павышаным узроўні.

Пералік вучэбных прадметаў, якія могуць вывучацца на павышаным узроўні, вызначаецца кіраўніком Установы па ўзгадненні з Заснавальнікам Установы, Упраўленнем ў адпаведнасці з Тыпавым вучэбным планам установы агульнай сярэдняй адукацыі адпаведнага віду.

Класы (групы) з вывучэннем асобных вучэбных прадметаў на павышаным узроўні фарміруюцца з ліку асоб, якія выказалі жаданне вывучаць на павышаным узроўні асобныя навучальныя прадметы і маюць па завяршэнні навучання і выхавання на III ступені агульнай сярэдняй адукацыі па дадзеных вучэбных прадметах адзнакі не ніжэй за 7 балаў і сярэдні бал пасведчання аб агульнай базавай адукацыі не ніжэй за 6 балаў, на падставе заяў гэтых асоб (законных прадстаўнікоў непаўналетніх асоб) на імя кіраўніка Установы.

На III ступені агульнай сярэдняй адукацыі прадугледжана магчымасць правядзення факультатыўных заняткаў прафесійнай накіраванасці з мэтай арыентацыі на атрыманне педагагічных, сельскагаспадарчых (аграрных) спецыяльнасцяў, спецыяльнасцяў дзяржаўных органаў забеспячэння нацыянальнай бяспекі Рэспублікі Беларусь і іншых спецыяльнасцяў.

108. На базе Установы можа ажыццяўляцца рэалізацыя адукацыйнай праграмы прафесійнай падрыхтоўкі рабочых (служачых) у рамках вучэбнага прадмета «Працоўнае навучанне» ў X (XI) класе і дапрафесійнай падрыхтоўкі вучняў VIII-IX класаў.

Дапрафесійная падрыхтоўка вучняў ажыццяўляецца ў групах, якія фарміруюцца ў адпаведнасці з Палажэннем аб установе агульнай сярэдняй адукацыі.

Адукацыйны працэс пры рэалізацыі адукацыйнай праграмы прафесійнай падрыхтоўкі рабочых (служачых) ажыццяўляецца ў вучэбных групах у адпаведнасці з Кодэксам.

109. Для арганізацыі факультатыўных, стымулюючых і падтрымліваючых заняткаў навучэнцы, як правіла, аднаго або паралельных класаў аб'ядноўваюцца ў групу.

Напаўняльнасць групы для арганізацыі заняткаў, названых у частцы першай гэтага пункта, вызначана Палажэннем аб установе агульнай

сярэдняй адукацыі.

110. Адукацыйны працэс пры рэалізацыі адукацыйных праграм агульнай сярэдняй адукацыі для адораных і таленавітых вучняў, а таксама для навучэнцаў, якія па ўважлівых прычынах пастаянна або часова на працягу навучальнага года не могуць наведваць вучэбныя заняткі і праходзіць ва ўстаноўленыя тэрміны атэстацыю, можа ажыццяўляцца індывідуальна ў адпаведнасці з індывідуальным вучэбным планам.

Пры арганізацыі адукацыйнага працэсу індывідуальна ў адпаведнасці з індывідуальным вучэбным планам навучэнец можа засвойваць самастойна змест адукацыйнай праграмы агульнай сярэдняй адукацыі часткова або цалкам.

Парадак арганізацыі адукацыйнага працэсу індывідуальна ў адпаведнасці з індывідуальным вучэбным планам вызначаны Палажэннем аб установе агульнай сярэдняй адукацыі.

111. Для навучэнцаў, якія па медыцынскіх паказчыках часова або пастаянна не могуць наведваць Установу, ствараюцца ўмовы для атрымання агульнай сярэдняй адукацыі на даму.

Пералік медыцынскіх паказанняў для атрымання агульнай сярэдняй адукацыі дома вызначаецца Міністэрствам аховы здароўя Рэспублікі Беларусь.

Рашэнне аб атрыманні агульнай сярэдняй адукацыі на даму прымаецца Упраўленнем на падставе заявы вучня (законнага прадстаўніка непаўналетняга вучня) і заключэння ўрачэбна-кансультацыйнай камісіі.

Парадак арганізацыі атрымання агульнай сярэдняй адукацыі дома вызначаецца Міністэрствам адукацыі Рэспублікі Беларусь па ўзгадненні з Міністэрствам аховы здароўя Рэспублікі Беларусь.

112. У мэтах аказання дапамогі сям'і ў навучанні і выхаванні навучэнцаў і стварэнні ўмоў для развіцця творчых здольнасцяў навучэнцаў ва Установе могуць адкрывацца групы падоўжанага дня.

Дзейнасць груп падоўжанага дня ажыццяўляецца ў адпаведнасці з Кодэксам, Палажэннем аб групе падоўжанага дня, іншымі актамі заканадаўства Рэспублікі Беларусь.

113. Адукацыйны працэс пры рэалізацыі адукацыйнай праграмы дадатковай адукацыі дзяцей і моладзі арганізуецца па навучальных гадах.

Асноўнай формай арганізацыі адукацыйнага працэсу пры рэалізацыі адукацыйнай праграмы дадатковай адукацыі дзяцей і моладзі з'яўляецца занятак (урок).

Адукацыйны працэс пры рэалізацыі адукацыйнай праграмы дадатковай адукацыі дзяцей і моладзі ажыццяўляецца ў аб'яднаннях па інтарэсах або індывідуальна.

Аб'яднанне па інтарэсах ствараецца з ліку навучэнцаў на аснове агульнага інтарэсу да канкрэтнага кірунку дзейнасці. Да аб'яднанняў

па інтарэсах адносяцца гурток, клуб, секцыя, студыя, майстэрня, лабараторыя, аркестр, хор, ансамбль, тэатр, навуковае таварыства навучэнцаў і іншыя аб'яднанні. Аб'яднанні па інтарэсах могуць быць адна- і рознаўзроставыя. Аб'яднанні па інтарэсах могуць ствараюцца для працы з пераменным складам навучэнцаў.

Арганізацыя адукацыйнага працэсу пры рэалізацыі адукацыйнай праграмы дадатковай адукацыі дзяцей і моладзі ажыццяўляецца ў адпаведнасці з Кодэксам, іншымі актамі заканадаўства Рэспублікі Беларусь.

114. Бягучая і выніковая атэстацыя навучэнцаў Установы праводзіцца ў адпаведнасці з Кодэксам аб адукацыі і Правіламі правядзення атэстацыі вучняў пры засваенні зместу адукацыйных праграм агульнай сярэдняй адукацыі, зацверджанымі Міністэрствам адукацыі Рэспублікі Беларусь.

У адпаведнасці з Палажэннем аб установе агульнай сярэдняй адукацыі, формы выніковай атэстацыі і парадак ацэнкі вынікаў вучэбнай дзейнасці вучняў пры засваенні зместу адукацыйнай праграмы прафесійнай падрыхтоўкі рабочых (служачых) вызначаецца Палажэннем аб бесперапынным прафесійным навучанні па прафесіях рабочых, Правіламі правядзення атэстацыі слухачоў, стажораў пры засваенні зместу адукацыйных праграм дадатковай адукацыі дарослых. Бягучую і прамежковую атэстацыю вучняў ажыццяўляюць педагогічныя работнікі, майстры вытворчага навучання ўстаноў прафесійна-тэхнічнай і агульнай сярэдняй адукацыі, якія выкладаюць адпаведныя вучэбныя дысцыпліны, у тым ліку і вытворчае навучанне.

115. Выхаваўчы працэс ва Установе арганізуецца ў адпаведнасці з Кодэксам.

Мэты, задачы, формы і метады выхаваўчай работы вызначае Праграма выхаваўчай работы Установы, якая распрацоўваецца тэрмінам на пяць гадоў на аснове адпаведнай комплекснай праграмы выхавання дзяцей і вучнёўскай моладзі, і зацвярджаецца дырэктарам Установы.

План выхаваўчай работы Установы распрацоўваецца на бягучы навучальны год на аснове праграмы выхаваўчай работы Установы, усталёўвае мерапрыемствы па рэалізацыі асноўных напрамкаў выхавання навучэнцаў, тэрміны, месца іх правядзення, удзельнікаў, асоб, адказных за іх правядзенне, і зацвярджаецца дырэктарам Установы.

116. Выхаванне навучэнцаў ажыццяўляецца ў працэсе навучання, пазаўрочнай і пазашкольнай дзейнасці.

117. Арганізацыйна-выхаваўчую работу ў класе ажыццяўляюць педагогічныя работнікі, якія выконваюць функцыі класнага кіраўніка.

118. Ва Установе ў мэтах сацыяльнай адаптацыі навучэнцаў і аптымізацыі адукацыйнага працэсу ажыццяўляецца сацыяльна-

педагагічная падтрымка навучэнцам і аказанне ім псіхалагічнай дапамогі ў адпаведнасці з нарматыўнымі актамі Рэспублікі Беларусь.

ГЛАВА 11 ПРАВЫ І АБАВЯЗКІ СУБ'ЕКТАЎ АДУКАЦЫЙНЫХ АДНОСІН

119. Суб'ектамі адукацыйных адносін з'яўляюцца навучэнцы, законныя прадстаўнікі непаўналетніх навучэнцаў, педагагічныя работнікі, Установа.

120. Установа ў адпаведнасці з актамі заканадаўства мае права:

- ажыццяўляць адукацыйную дзейнасць;
- фарміраваць структуру і штатны расклад Установы;
- ажыццяўляць дзейнасць, якая прыносіць даходы;
- удзельнічаць у эксперыментальнай і інавацыйнай дзейнасці, дзейнасці па метадычным забеспячэнні адукацыі;
- ажыццяўляць праверку сапраўднасці дакументаў аб адукацыі шляхам накіравання запытаў у Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь аб пацвярджэнні фактаў іх выдачы пры наяўнасці сумненняў у іх сапраўднасці, пры прыёме (залічэнні) асоб для атрымання адукацыі
- уваходзіць у склад асацыяцый (саюзаў) і іншых аб'яднанняў некамерцыйных арганізацый;
- ажыццяўляць міжнароднае супрацоўніцтва ў сферы адукацыі.

Іншыя правы Установы ўстанаўліваюцца Кодэксам, іншымі актамі заканадаўства.

121. Установа абязана забяспечваць:

- якасць адукацыі;
- распрацоўку і зацвярджэнне ва ўстаноўленым парадку структурных элементаў метадычнага забеспячэння адпаведнай адукацыі;
- падбор, прыём на працу і расстаноўку кадраў, павышэнне іх кваліфікацыі;
- матэрыяльна-тэхнічнае забеспячэнне адукацыйнага працэсу ў адпаведнасці з устаноўленымі санітарнымі нормамаі, правіламаі і гігіенічнымі нарматывамаі;
- стварэнне бяспечных умоў пры арганізацыі адукацыйнага працэсу;
- распрацоўку і прыняцце правілаў унутранага распарадку для навучэнцаў;
- маральнае і матэрыяльнае стымуляванне навучэнцаў, педагагічных і іншых работнікаў установы адукацыі;
- азнаямленне асоб, законных прадстаўнікоў непаўналетніх асоб пры прыёме (залічэнні) ва ўстанову адукацыі з пасведчаннем аб дзяржаўнай рэгістрацыі, спецыяльным разрашэннем (ліцэнзіяй) на адукацыйную дзейнасць, сертыфікатамаі аб дзяржаўнай акрэдытацыі, статутам, правіламаі

ўнутранага распарадку для навучэнцаў, іншымі лакальнымі прававымі актамі Установы, якія змяшчаюць права і абавязкі навучэнцаў, а па іх запыту – таксама з вучэбна-праграмнай дакументацыяй;

патранат асоб з асаблівасцямі псіхафізічнага развіцця на працягу двух год пасля атрымання адукацыі ў дадзенай установе ў адпаведнасці з Палажэннем аб патранаце асоб з асаблівасцямі псіхафізічнага развіцця, якое зацверджана Міністэрствам адукацыі;

садзейнічанне ўпаўнаважаным дзяржаўным органам у правядзенні кантролю за забеспячэннем якасці адукацыі.

Іншыя абавязкі ўстановы адукацыі ўстанаўліваюцца Кодэксам, іншымі актамі заканадаўства.

122. Навучэнцы маюць права на:

атрыманне адукацыі ў адпаведнасці з адукацыйнымі праграмамі;

атрыманне дадатковых адукацыйных паслуг у парадку, прадугледжаным заканадаўствам Рэспублікі Беларусь;

выбар факультатыўных заняткаў у межах устаноўленай тыповым вучэбным планам колькасці гадзін факультатыўных заняткаў;

своечасовае атрыманне інфармацыі аб ацэнцы вынікаў уласнай вучэбнай дзейнасці, тэрмінах атэстацыі;

атрыманне харчавання ва Установе ў парадку і на ўмовах, якія вызначаюцца Урадам Рэспублікі Беларусь;

канікулы;

карыстанне падручнікамі і вучэбнымі дапаможнікамі;

атрыманне платных паслуг у сферы адукацыі;

бясплатнае карыстанне бібліятэкай, вучэбнай і культурна-спартыўнай базай Установы;

атрыманне сацыяльна-педагагічнай і псіхалагічнай дапамогі з боку спецыялістаў установы адукацыі;

заахвочванне за поспехі ў вучэбнай, спартыўна-масавай, грамадскай, эксперыментальнай, інавацыйнай дзейнасці, а таксама ў адукацыйных мерапрыемствах;

азнаямленне з пасведчаннем аб дзяржаўнай рэгістрацыі, спецыяльным разрашэннем (ліцэнзіяй) на адукацыйную дзейнасць, сертыфікатамі аб дзяржаўнай акрэдытацыі, Статутам, правіламі ўнутранага распарадку для навучэнцаў, іншымі лакальнымі прававымі актамі Установы, якія змяшчаюць права і абавязкі навучэнцаў, а таксама з вучэбна-праграмнай дакументацыяй;

удзел у кіраванні Установай;

удзел у алімпіядах, конкурсах, турнірах, фестывалях, канферэнцыях, сімпозіумах, кангрэсах, семінарах і іншых адукацыйных мерапрыемствах, спартыўна-масавай, грамадскай, эксперыментальнай, інавацыйнай дзейнасці;

удзел у дзіцячых і маладзёжных грамадскіх аб'яднаннях, дзейнасць якіх не супярэчыць заканадаўству;

абарону сваіх правоў, гонару і годнасці ў працэсе атрымання адукацыі.

Іншыя правы навучэнцаў ўсталёўваюцца ў адпаведнасці з Кодэксам, іншымі актамі заканадаўства, сапраўдным Статутам.

123. Навучэнцы абавязаны:

добрасумленна і адказна адносіцца да засваення зместу адукацыйных праграм, праграм выхавання;

клапаціцца пра сваё здароўе, імкнуцца да маральнага, духоўнага і фізічнага развіцця;

выконваць патрабаванні гэтага Статута, правілаў унутранага распарадку для навучэнцаў Установы;

паважаць гонар і годнасць іншых удзельнікаў адукацыйнага працэсу; беражліва адносіцца да маёмасці Установы;

не дапускаць свядомага прычынення шкоды свайму здароўю і здароўю іншых асоб;

насіць у вучэбны час класічны, дзелавы стыль адзення;

падпарадкоўвацца рашэнням органаў кіравання і самакіравання Установы, прынятым у межах іх кампетэнцыі і якія не супярэчаць заканадаўству Рэспублікі Беларусь.

Іншыя абавязкі навучэнцаў ўсталёўваюцца ў адпаведнасці з Кодэксам, іншымі нарматыўнымі прававымі актамі Установы.

124. Меры сацыяльнай абароны навучэнцаў вызначаны Кодэксам.

125. Навучэнцы Установы прыцягваюцца да дысцыплінарнай адказнасці ў парадку, які вызначаецца Кодэксам.

126. Педагагічнымі работнікамі прызнаюцца асобы, якія ажыццяўляюць педагагічную дзейнасць (рэалізуюць змест адукацыйных праграм, праграм выхавання, аказваюць карэкцыйна-педагагічную дапамогу, ажыццяўляюць навукова-метадычнае забеспячэнне і (або) кіраўніцтва адукацыйнай дзейнасцю Установы, яго адасобленых структурных падраздзяленняў). Асноўныя патрабаванні, што прад'яўляюцца да педагагічных работнікаў, вызначаюцца кваліфікацыйнымі характарыстыкамі, зацверджанымі ў парадку, устаноўленым заканадаўствам.

127. Педагагічную дзейнасць не могуць ажыццяўляць асобы: пазбаўленыя права займацца педагагічнай дзейнасцю; якія маюць судзімасць, якая не знята ці не пагашена; не маюць права займацца педагагічнай дзейнасцю ў выпадках, якія прадугледжаны заканадаўчымі актамі; прызнаныя недзеяздольнымі або абмежавана дзеяздольнымі; маюць медыцынскія супрацьпаказанні да ажыццяўлення педагагічнай дзейнасці.

128. Пры ўзнікненні ў перыяд ажыццяўлення педагагічнай дзейнасці абставін, якія прадугледжаны пунктам 126 Статута ажыццяўленне педагагічнай дзейнасці спыняецца ў адпаведнасці з актамі заканадаўства.

129. Педагагічныя работнікі ў адпаведнасці з заканадаўствам маюць права на:

Педагагічныя работнікі ў адпаведнасці з актамі заканадаўства маюць права на:

абарону прафесійнага гонару і годнасці;

забеспячэнне ўмоў для ажыццяўлення прафесійнай дзейнасці;

творчую ініцыятыву, свабоду выбару педагагічна абгрунтаваных формаў і метадаў навучання і выхавання, вучэбных выданняў і сродкаў навучання і выхавання;

доступ да вучэбна-праграмнай, вучэбна-метадычнай дакументацыі, інфармацыйна-аналітычных матэрыялаў;

удзел у эксперыментальнай, інавацыйнай, міжнароднай дзейнасці Установы адукацыі;

удзел у кіраванні Установай;

павышэнне кваліфікацыі;

маральнае і матэрыяльнае заахвочванне за поспехі ў педагагічнай дзейнасці, эксперыментальнай і інавацыйнай дзейнасці ў сістэме адукацыі;

аб'яднанне ў прафесійныя саюзы, іншыя грамадскія аб'яднанні, дзейнасць якіх не супярэчыць заканадаўству;

штомесячную кампенсацыю расходаў на набыццё вучэбнай і метадычнай літаратуры. Парадак, умовы і памер штомесячнай кампенсацыі расходаў на набыццё вучэбнай і метадычнай літаратуры педагагічным работнікам, пералік пасад педагагічных работнікаў, якім выплачваецца штомесячная кампенсацыя расходаў на набыццё вучэбнай і метадычнай літаратуры, вызначаюцца Міністэрствам адукацыі Рэспублікі Беларусь.

Іншыя правы педагагічных работнікаў устанаўліваюцца актамі заканадаўства, устаноўчымі дакументамі і іншымі лакальнымі прававымі актамі Установы, працоўнымі дагаворамі (кантрактамі).

130. Педагагічныя работнікі абавязаны:

ажыццяўляць сваю дзейнасць на прафесійным узроўні, які забяспечвае рэалізацыю адукацыйных праграм, праграм выхавання;

выконваць прававыя, маральныя і этычныя нормы;

паважаць гонар і годнасць навучэнцаў і іншых удзельнікаў адукацыйнага працэсу;

павышаць свой прафесійны ўзровень, праходзіць атэстацыю;

прапагандаваць здаровы лад жыцця сярод навучэнцаў;

забяспечваць выкананне спецыяльных умоў, якія неабходны

для атрымання адукацыі асобамі з асаблівасцямі псіхафізічнага развіцця;
праходзіць папярэдні (пры паступленні на працу) і перыядычны медыцынскія агляды ў парадку, які ўстанаўліваецца Міністэрствам аховы здароўя Рэспублікі Беларусь па ўзгадненні з Міністэрствам працы і сацыяльнай абароны;

весці прафілактычную і тлумачальную працу па папярэджанні правапарушэнняў сярод навучэнцаў Установы;

выконваць правілы ўнутранага працоўнага распарадку.

Іншыя абавязкі педагагічных работнікаў устанаўліваюцца актамі заканадаўства, устаноўчымі дакументамі і іншымі лакальнымі прававымі актамі Установы, працоўнымі дагаворамі (кантрактамі).

131. Педагагічным работнікам забараняецца выкарыстоўваць адукацыйны працэс у палітычных мэтах або для прымушэння навучэнцаў да дзеянняў, якія супярэчаць Канстытуцыі Рэспублікі Беларусь і заканадаўству.

132. Ва Установе ствараецца камісія па вырашэнні канфлікта інтарэсаў педагагічнага работніка, якая ствараецца ў мэтах урэгуліравання нязгоды паміж удзельнікамі адукацыйных зносін у выпадку ўзнікнення канфлікта інтарэсаў педагагічнага работніка.

Рашэнне камісіі па вырашэнні канфлікта інтарэсаў педагагічнага работніка з'яўляецца абавязковым для ўсіх удзельнікаў адукацыйных зносін і падляжыць выкананню ў тэрміны, якія прадугледжаны ўказаным рашэннем.

133. Законнымі прадстаўнікамі непаўналетніх навучэнцаў Установы з'яўляюцца іх бацькі, усынавіцелі (удачарыцелі), апекуны, папачыцелі.

Законныя прадстаўнікі прадстаўляюць правы і інтарэсы непаўналетніх навучэнцаў у грамадскіх адносінах у сферы адукацыі без спецыяльных паўнамоцтваў.

134. Законныя прадстаўнікі непаўналетніх навучэнцаў маюць права на:

азнаямленне з пасведчаннем аб дзяржаўнай рэгістрацыі, устаноўчым дакументам, спецыяльным дазволам (ліцэнзіяй) на адукацыйную дзейнасць, сертыфікатамі аб дзяржаўнай акрэдытацыі, правіламі ўнутранага распарадка для навучэнцаў, іншымі лакальнымі прававымі актамі, якія змяшчаюць правы і абавязкі навучэнцаў, а таксама з вучэбна-праграмнай дакументацыяй;

удзел у кіраванні Установай праз адпаведныя органы самакіравання; абарону правоў і законных інтарэсаў навучэнцаў, уключаючы зварот у камісію па вырашэнні канфлікта інтарэсаў педагагічнага работніка ў выпадку ўзнікнення нязгоды паміж удзельнікамі адукацыйнага зносін;

атрыманне інфармацыі аб ходзе і зместу адукацыйнага працэсу, выкарыстоўваемых метадах навучання і выхавання, выніках вучэбнай

дзеінасці навучэнцаў у парадку, які вызначаецца кіраўніком Установы з удзелам органа самакіравання, у які ўваходзяць асобы з ліку законных прадстаўнікоў непаўналетніх навучэнцаў;

атрыманне інфармацыі аб усіх відах абследаванняў (медыцынскіх, псіхалагічных, педагагічных) навучэнцаў.

Іншыя правы законных прадстаўнікоў непаўналетніх навучэнцаў устанаўліваюцца Кодэксам, іншымі актамі заканадаўства, устаноўчымі дакументамі і іншымі лакальнымі прававымі актамі Установы.

135. Законныя прадстаўнікі непаўналетніх навучэнцаў абавязаны:

забяспечваць умовы для атрымання адукацыі і развіцця навучэнцаў;
паважаць гонар і годнасць іншых удзельнікаў адукацыйнага працэсу;
забяспечваць выкананне навучэнцамі, законнымі прадстаўнікамі якіх яны з'яўляюцца, патрабаванняў гэтага Статута, правілаў унутранага распарадку для навучэнцаў;

ажыццяўляць пераемнасць у выхаванні дзяцей у сям'і і ва Установе;
пастаянна клапаціцца аб фізічным і псіхічным здароўі дзяцей, прывіваць ім санітарна-гігіенічныя навыкі, далучаць да здаровага ладу жыцця;

кантраляваць бягучую і выніковую паспяховасць дзіцяці, выкананне ім дамашніх заданняў;

ствараць неабходныя ўмовы для вучобы, адпачынку, умацавання здароўя дзіцяці.

Не дапускаецца ўмяшанне законных прадстаўнікоў непаўналетніх навучэнцаў у выбар педагагічным работнікам метадаў навучання, адпаведных заканадаўству Рэспублікі Беларусь. Выхаванне навучэнцаў забяспечваецца ва ўзаемадзеянні іх законных прадстаўнікоў з педагагічнымі работнікамі.

Законныя прадстаўнікі навучэнцаў у адпаведнасці з заканадаўствам Рэспублікі Беларусь нясуць адказнасць за неналежнае выхаванне дзіцяці.

Іншыя абавязкі законных прадстаўнікоў непаўналетніх навучэнцаў устанаўліваюцца Кодэксам, іншымі актамі заканадаўства, Статутам і іншымі лакальнымі прававымі актамі Установы.

136. Педагагічныя работнікі, навучэнцы, іх законныя прадстаўнікі ў адпаведнасці з заканадаўствам Рэспублікі Беларусь нясуць адказнасць за пашкоджанне памяшканняў і будынкаў Установы, вучэбнага абсталявання, інвентару і іншай маёмасці і кампенсуюць нанесеную шкоду.

ГЛАВА 12

ВЫДАЧА НАВУЧЭНЦАМ ДАКУМЕНТАЎ АБ АДУКАЦЫІ, НАВУЧАННІ

137. Навучэнцы пры засваенні зместу адукацыйных праграм агульнай сярэдняй адукацыі, за выключэннем экстэрнаў, праходзяць бягучую, праежжавую і выніковую атэстацыю.

Парадак атэстацыі ў парадку экстэрнату вызначаецца Міністэрствам адукацыі Рэспублікі Беларусь.

Парадак правядзення выніковай атэстацыі вучняў пры засваенні зместу адукацыйных праграм агульнай сярэдняй адукацыі вызначаецца Правіламі правядзення атэстацыі вучняў пры засваенні зместу адукацыйных праграм агульнай сярэдняй адукацыі.

138. Атрыманне агульнай базавай і агульнай сярэдняй адукацыі завяршаецца выпускнымі экзаменамі і нацыянальнымі дзяржаўнымі экзаменамі якія праводзяцца ў адпаведнасці з парадкам, устаноўленым Міністэрствам адукацыі Рэспублікі Беларусь.

139. Навучэнцам Установы, якія паспяхова засвоілі змест адукацыйнай праграмы базавай адукацыі, выдаецца пасведчанне аб агульнай базавай адукацыі (пасведчанне аб агульнай базавай адукацыі з адзнакай).

Выдача пасведчання аб агульнай базавай адукацыі (пасведчання з адзнакай) рэгламентуецца Кодэксам, Правіламі правядзення атэстацыі вучняў пры засваенні зместу адукацыйных праграм агульнай сярэдняй адукацыі, зацверджанымі Міністэрствам адукацыі Рэспублікі Беларусь.

Вызваленне навучэнца ад вывучэння асобнага вучэбнага прадмета не з'яўляецца перашкодай для выдачы пасведчання аб агульнай базавай адукацыі з адзнакай пры выкананні імі патрабаванняў, прадугледжаных часткай другой гэтага пункта. Навучэнцам, якія былі вызваленыя ад выпускнога экзамену па вучэбным прадмеце, пры выдачы пасведчання аб агульнай базавай адукацыі з адзнакай у якасці выніковай адзнакі па гэтым вучэбным прадмеце ўлічваецца гадавая адзнака.

140. Навучэнцам Установы, якія засвоілі змест адукацыйнай праграмы сярэдняй адукацыі, выдаецца атэстат аб агульнай сярэдняй адукацыі (атэстат аб агульнай сярэдняй адукацыі асобага ўзору з узнагароджаннем залатым (сярэбраным) медалём).

Выдача атэстатаў аб агульнай сярэдняй адукацыі (атэстата з адзнакай) рэгламентуецца Кодэксам, Правіламі правядзення атэстацыі вучняў пры засваенні зместу адукацыйных праграм агульнай сярэдняй адукацыі, зацверджанымі Міністэрствам адукацыі Рэспублікі Беларусь

Вызваленне навучэнца ад вывучэння асобнага вучэбнага прадмета

не з'яўляецца перашкодай для выдачы атэстата аб агульнай сярэдняй адукацыі асобага ўзору з узнагароджаннем залатым (сярэбраным) медалём пры выкананні імі адпаведна з патрабаваннямі, прадугледжанымі часткамі другой і трэцяй гэтага пункта. Навучэнцам, якія былі вызваленыя ад выпускнога экзамену па вучэбным прадмеце, пры выдачы атэстата аб агульнай сярэдняй адукацыі асобага ўзору з узнагароджаннем залатым (сярэбраным) медалём у якасці выніковай адзнакі па гэтым вучэбным прадмеце ўлічваецца гадавая адзнака.

141. Пры выдачы атэстата аб агульнай сярэдняй адукацыі навучэнцы, могуць быць узнагароджаны пахвальнымі лістамі. Рашэнне аб узнагароджанні навучэнца пахвальным лістом прымаецца кіраўніком Установы ў адпаведнасці з Правіламі правядзення атэстацыі вучняў пры засваенні зместу адукацыйных праграм агульнай сярэдняй адукацыі, зацверджанымі Міністэрствам адукацыі Рэспублікі Беларусь.

142. Узоры, апісанне дакументаў аб адукацыі, дадаткаў да іх, залатога, сярэбранага медалёў, парадак запаўнення дакументаў аб адукацыі, дадаткаў да іх, уліку і выдачы дакументаў аб адукацыі, дадаткаў да іх, залатога, сярэбранага медалёў зацвярджаюцца Урадам Рэспублікі Беларусь або ўпаўнаважанымі ім органамі.

143. Дакумент аб навучанні – дакумент дзяржаўнага ўзору, які пацвярджае засваенне навучэнцамі зместу адпаведнай адукацыйнай праграмы, незавершанае засваенне зместу адукацыйных праграм, навучанне ва ўстанове адукацыі, якая не прайшла дзяржаўнай акрэдытацыі.

144. Дакументамі аб навучанні з'яўляюцца: пасведчанне аб спецыяльнай адукацыі, пасведчанне аб дадатковай адукацыі дзяцей і моладзі, даведка аб навучанні, інш.

145. Пасведчанне аб спецыяльнай адукацыі выдаецца навучэнцам, якія засвоілі змест адукацыйнай праграмы спецыяльнай адукацыі на ўзроўні агульнай сярэдняй адукацыі для асоб з інтэлектуальнай недастатковасцю.

146. Даведка аб навучанні выдаецца навучэнцам, якія не завяршылі засваенне зместу адукацыйных праграм або якія навучаліся ва ўстанове адукацыі, што не прайшла дзяржаўнай акрэдытацыі.

147. Узоры апісання дакументаў аб навучанні, парадак іх запаўнення, уліку і выдачы зацвярджаюцца Урадам Рэспублікі Беларусь.

148. Пры датэрміновым спыненні адукацыйных адносін выдаецца даведка аб навучанні ў парадку, які ўстанаўліваецца Урадам Рэспублікі Беларусь.

149. Датэрміновае спыненне адукацыйных адносін па ініцыятыве Установы з непаўналетнімі навучэнцамі, якія засвойваюць змест

адукатынай праграмы сярэдняй адукацыі, адукацынай праграмы спецыяльнай адукацыі на ўзроўні агульнай сярэдняй адукацыі, адукацынай праграмы спецыяльнай адукацыі на ўзроўні агульнай сярэдняй адукацыі для асоб з інтэлектуальнай недастатковасцю, дапускаецца толькі з паведамлення камісіі па справах непаўналетніх Дзяржынскага раённага выканаўчага камітэта, а з непаўналетнімі навучэнцамі, якія засвойваюць змест аднаго з відаў адукацыйных праграм агульнай сярэдняй адукацыі і не засвоілі змест адукацынай праграмы базавай адукацыі, датэрміновае спыненне адукацыйных адносін па ініцыятыве ўстановы адукацыі дапускаецца толькі са згоды камісіі па справах непаўналетніх Дзяржынскага раённага выканаўчага камітэта.

ГЛАВА 13 МІЖНАРОДНАЯ ДЗЕЙНАСЦЬ

150. Установа па ўзгадненні з Заснавальнікам мае права ў адпаведнасці з заканадаўствам Рэспублікі Беларусь:

прымаць удзел у міжнароднай дзейнасці па пытаннях адукацыі і выхавання, сацыяльнай працы, павышэння кваліфікацыі педагагічных работнікаў, практычнай падрыхтоўкі педагогаў, узаемадзейнічаць з дзяржаўнымі, грамадскімі, вытворчымі арганізацыямі і ўстановамі, у тым ліку замежнымі;

удзельнічаць у міжнароднай дзейнасці па лініі Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь, іншых міністэрстваў, устанаўліваць прамыя сувязі з органамі ўпраўлення адукацыі і агульнаадукацыйнымі ўстановамі, фондамі замежных краін;

зключаць пагадненні з замежнымі агульнаадукацыйнымі ўстановамі па абмене навучэнцамі і педагогамі, правядзенні сумесных мерапрыемстваў, стажыровак і практык настаўнікаў;

накіроўваць вучняў для ўдзелу ў міжнародных алімпіядах, выставах, конкурсах, спаборніцтвах і іншых мерапрыемствах з пазабюджэтных сродкаў.

151. Міжнароднае супрацоўніцтва ў сферы адукацыі ажыццяўляецца на прынцыпах незалежнасці, роўнасці, узаемнай выгады, узаемнай павагі ў адпаведнасці з заканадаўствам і не павінна наносіць шкоду суверэнітэту Рэспублікі Беларусь, нацыянальнай бяспецы і інтарэсам асобы, грамадства і дзяржавы.

ГЛАВА 14 ПАРАДАК РЭАРГАНІЗАЦЫІ І ЛІКВІДАЦЫІ ЎСТАНОВЫ

152. Рэарганізацыя і ліквідацыя Установы ажыццяўляецца ў парадку,

устаноўленым Кодэксам і іншымі актамі заканадаўства.

Рэарганізацыя і ліквідацыя Установы ажыццяўляецца, як правіла, пасля заканчэння навучальнага года.

153. Рашэнне аб змяненні віда, аб рэарганізацыі, ліквідацыі Установы прымаецца Заснавальнікам на падставе ацэнкі наступстваў прыняцця такіх рашэнняў з улікам колькасці асоб, якія падлягаюць навучанню і выхаванню на ўзроўні агульнай сярэдняй адукацыі на тэрыторыі адпаведнай адміністрацыйна-тэрытарыяльнай адзінкі, і колькасці дзяржаўных устаноў, якія рэалізуюць адукацыйныя праграмы агульнай сярэдняй адукацыі на гэтай тэрыторыі.

154. У выпадку скасавання структурнага падраздзялення, спынення дзейнасці адасобленага падраздзялення, рэарганізацыі Установы пры адсутнасці магчымасці прадоўжыць адукацыйныя адносіны, ліквідацыі ўстановы адукацыі, анулявання, спынення дзеяння спецыяльнага дазволу (ліцэнзіі) на адукацыйную дзейнасць Установы (паводле яе адасобленых падраздзяленняў, у дачыненні да адной або некалькіх работ і (або) паслуг, якія складаюць адукацыйную дзейнасць) Заснавальнік або ўпаўнаважаны ім орган прымаюць меры па пераводзе навучэнцаў з іх згоды, згоды законных прадстаўнікоў непаўналетніх навучэнцаў у іншыя ўстановы адукацыі, якія рэалізуюць адпаведныя адукацыйныя праграмы, у парадку, які ўстанаўліваецца Урадам Рэспублікі Беларусь.

ГЛАВА 15 ПАРАДАК УНЯСЕННЯ ЗМЯНЕННЯЎ І (Ц) ДАПАЎНЕННЯЎ У СТАТУТ

155. Статут Установы зацвярджаецца рашэннем Заснавальніка, уступае ў сілу з моманту яго дзяржаўнай рэгістрацыі ў парадку, устаноўленым дзеючымі актамі заканадаўства Рэспублікі Беларусь.

156. Змяненні і (або) дапаўненні ў Статут уносяцца ў парадку і на ўмовах, устаноўленых дзеючым заканадаўствам Рэспублікі Беларусь.

157. Змены і (або) дапаўненні, што ўносяцца ў Статут Установы, лічацца зарэгістраванымі з даты прастаўлення штампа на такіх зменах і (або) дапаўненнях і ўнясення запісу аб іх дзяржаўнай рэгістрацыі ў Адзіны дзяржаўны рэгістр юрыдычных асоб.

ГЛАВА 16 ЗАКЛЮЧНЫЯ ПАЛАЖЭННІ

158. Установа абавязана пацвярджаць сваю дзяржаўную акрэдытацыю ў парадку, устаноўленым Кодэксам, Палажэннем аб парадку правядзення дзяржаўнай акрэдытацыі ўстаноў адукацыі, іншых

арганізацыі, якім у адпаведнасці з заканадаўствам прадастаўлена права ажыццяўляць адукацыйную дзейнасць, і пацвярджэння дзяржаўнай акрэдытацыі.

Пацвярджэнне дзяржаўнай акрэдытацыі з'яўляецца падставай для захавання за Установай права на выдачу выпускнікам дакументаў аб адукацыі.

159. Від Установы адукацыі можа быць зменены. Рашэнне аб змяненні віду Установы прымаецца Заснавальнікам па ўласнай ініцыятыве або па ініцыятыве Установы пры сукупнасці наступных умоў: абгрунтаванасць неабходнасці змянення віду ўстановы адукацыі; адпаведнасць установы адукацыі крытэрам заяўленага віду.